

NASLOV PREDMETA: KOLEGIJ KOGNITIVNE SEMANTIKE

Nositelj predmeta: dr. sc. Marija Maja Brala

Sadržaj:

Kolegij je zamišljen kao niz predavanja na kojima će se studenti upoznati s razvojnim putem, temeljnim pojmovima i teorijama kognitivne lingvistike i načinima njezine primjene.

Dio kolegija bit će posvećen rezultatima eksperimentalnih studija iz područja usvajanja jezika, procesiranja (materinskog i stranih) jezika i dvojezičnosti. Drugi dio bit će posvećen najutjecajnijim teorijama i analitičko-interpretativnim metodama kognitivne semantike i kognitivne sintakse, konceptualnih i lekstičkih teorija jezika i psiholingvistike (posebno konektivizma).

Teme:

- upoznavanje s programom kolegija ciljevima kognitivne lingvistike i osnovnim pojmovima; pregled bibliografije;
- problem značenja (cirkularnost, lingvističko znanje vs. enciklopedijsko znanje, značenje vs. značenje u kontekstu)
- semantika kao "filozofski problem" – Locke, Frege, Wittgenstein
- semantičke teorije (3 sata) – logika, komponencijalna analiza, teorije istine, pragmatika
- semantika kao "kognitivni (sinaptički) problem" (7 sati) – organizacija konceptualnog sadržaja u jeziku, odnos morfosintakse i semantike i ljudskog uma; grane kognitivne lingvistike i njezini osnovni pojmovi
- poseban problem: odnos jezika i prostora (6 sati) – paralela između rezultata istraživanja percepcije prostora (vidne i taktilne) i međujezičnih konstanti (univerzalnih elemenata unutar lingvističkog "opisa" prostora; prijedlozi, prefigurirani glagoli +/- prijedlozi; odnos prostora i vremena
- konektivizam – psiholingvistika – neuronske mreže

Broj sati: 15 (10 sati predavanja, 5 sati seminara)

Način provjere znanja: seminarski rad

Literatura:

Bloom, P., Peterson, M.A., Nadel, L. & Garrett, M.F. (Eds) (1996). *Language and Space*. Cambridge, MA: The MIT Press.

Bowerman, M. (1973). *Early syntactic development: a cross-linguistic study with special reference to Finnish*. Cambridge: Cambridge University Press.

Bowerman, M. (1989). *Learning a semantic system: What role do cognitive predispositions play?* In Rice, M.L. & Schiefelbusch (Eds.), *The teachability of language*. Baltimore: Paul. H. Brooks.

Bowerman, M. (1996). *Cognitive versus linguistic determinants*. In Gumperz, J.J. & Levinson, S.C. (Eds.) *Rethinking Linguistic Relativity*. Cambridge: Cambridge University Press.

Levin, B. & Pinker, S. (1991). *Lexical and Conceptual Semantics*. Oxford: Blackwell.

Slobin, D. (Ed.) (1985). *The crosslinguistic study of language acquisition. Volume 2: Theoretical issues*. New York: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.

Talmy, L. (2000). "Toward a Cognitive Semantics", "Vol I: Concept Structuring System", and "Vol. II: Typology and Process in Concept Structuring". Cambridge, MA: MIT Press.

Vandeloise, C. (1991). *Spatial Prepositions: A Case Study from French*. Chicago: The University of Chicago Press.

Wierzbicka, A. (1996). *Semantics - primes and universals*. Oxford: Oxford University Press.

Podatci o nositelju predmeta:

Dr. sc. Marija Maja Brala diplomirala je cum laude na Sveučilištu u Trstu, na Fakultetu za prevoditelje i tumače. Još kao student pohađa program za strane studente "German Language for Economists" na Sveučilištu u Beču. Magistrirala je 1997. na Sveučilištu u Cambridgeu s temom iz primijenjene lingvistike. Boravila je na "Max Plank Institute for Psycholinguistics", Nijmegen, a doktorirala je 2000. na Cambridgeu s temom iz psiholingvistike ("English, Croatian and Italian Preposition from a Cognitive Perspective. When "at" is "on" and "on" is "in"). Tijekom školovanja dobivala je mnoge stipendije i nagrade za svoj rad; među njima su najvažnije: Cambridge Overseas Trust Scholarship i Grant, Cambridge Board of Graduate Studies Award in Social Studies & Humanities, Darwin College Grant, Research Centre for English and Applied Linguistics Award, Alan, Meek and Read Award, British Federation of Women Graduates Award and Grant. Od 2000. radi na Fakultetu za prevoditelje i tumače, Sveučilište u Trstu, kao suradnik u znanstveno-istraživačkom radu kod prof. Franca Crevatina.

Kvalifikacijski radovi:

- **'Paths and Boundaries in Croatian Prefixed Motion Verbs: Establishing Componential Relations between Form and Meaning'** (1999) – u King, T. & Sekerina, I. (eds.) 1999. 'Formal Approaches to Slavic Linguistics 8: The Philadelphia meeting', Michigan Slavic Publications.
- **'Lexicalisation patterns of Croatian prefixed motion verbs'** (1999) – TALN proceedings, Corsica, France;

Nositelj projekata:

- Usporedba leksikografskog prikaza centralnih prostornih prijedloga u hrvatsko-engleskim i englesko-hrvatskim, talijansko-engleskim i englesko-talijanskim, te engleskim monojezičnim rječnicima. Analiza s perspektive kognitivne semantike; Projekt u suradnji sa Dr. Henriette Hendirks, Istraživački centar za engleski i primjenjenu lingvistiku, Sveučilište u Cambridgeu, U.K.
- Razvojni put shema konceptualizacije prijedloga 'w' i 'na' kod poljske predškolske djece. Komparativno-kontrastivna analiza sa shemama konceptualizacije prijedloga 'in' i 'su' kod talijanske i 'u' i 'na' kod hrvatske predškolske djece, te hrvatsko-talijanske dvojezične djece. Projekt u suradnji sa Dr. Ewom Haman, Fakultet za psihologiju, Sveučilište u Varšavi, Poljska.